

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj :

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
DIREKCIJE ZA IMPLEMENTACIJU PROJEKTA CIPS
ZA 2003. GODINU**

Sarajevo, srpanj 2004. godine

SADRŽAJ

1.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
2.	NALAZI I PREPORUKE	4
2.1.	Sustav internih kontrola	4
2.1.1.	Pravila i procedure potrošnje	4
2.1.2.	Planiranje i izvršenje proračuna	4
2.1.3.	Procedure usuglašavanja prihoda Projekta	5
2.2.	Izvršenje Proračuna Direkcije	5
2.2.1.	Nabavke	7
2.2.2.	Tekući izdaci	8
2.2.3.	Popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza Direkcije	13
2.3.	Izvršenje proračuna Projekta CIPS	15
2.3.1.	Prihodi Projekta	15
2.3.2.	Rashodi Projekta	15
2.3.3.	Popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza Projekta	18
3	OSVRT NA IZVRŠENU REVIZIJU ZA 2002.	20
4.	KORESPONDENCIJA	20
5.	SAŽETAK	21

1. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja Institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvješća i finansijskog poslovanja u **Direkciji za implementaciju Projekta CIPS** (u daljnjem tekstu : Direkcija) za finansijsku 2003. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Direkcije odgovorno je za efikasno poslovanje koje treba biti u suglasnosti sa zakonskom regulativom. Ova odgovornost uključuje podnošenje pouzdanih izvješća o poslovanju u godišnjem finansijskom izvješću.
- 1.3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o tim finansijskim izvješćima u suglasnosti sa generalno usvojenim revizijskim standardima, te sukladno članku 13. Zakona o reviziji finansijskog poslovanja Institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 17/99) izvijestiti o sljedećem :
 - jesu li računi sastavljeni sukladno važećoj zakonskoj regulativi;
 - odražavaju li godišnji računi točan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na kraju godine;
 - o ekonomičnosti, efikasnosti i uspješnosti kojom je organizacija koristila sredstva u vršenju svojih funkcija;
- 1.4. Reviziju smo izvršili sukladno generalno prihvaćenim revizijskim standardima i standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI («Službeni glasnik BiH», broj 5/01). Ovi standardi zahtijevaju planiranje i vršenje revizije s ciljem postizanja razumnog temelja za procjenu predstavljaju li finansijska izvješća točan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine. Stoga je revizija ispitivala uzorak značajnih transakcija i odluka rukovodstva. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za naše mišljenje.

Ured za reviziju izražava rezervu na finansijska izvješća Direkcije za 2003. godinu u svezi pozicija koje se odnose na sljedeće :

- **nedostatno pouzdan sustav internih kontrola u dijelu koji se odnosi na pravila i kriterije potrošnje, razgraničenje rashoda između proračuna Direkcije i proračuna Projekta CIPS i postupke usuglašavanja naplaćenih prihoda od izdavanja osobnih dokumenata (točka 2.1.);**
- **ostvareni rashodi Direkcije, kao posljedica nedostatno pouzdanog sustava internih kontrola, nisu u svim aspektima izražavali ekonomičnost poslovanja Direkcije (točka 2.2.1. i 2.2.2.);**
- **popis stalnih sredstava Projekta CIPS (27.776.645 KM) i obveza Projekta (217.146 KM), kao i popis stalnih sredstava Direkcije (112.897 KM) i obveza Direkcije (3.080.397 KM), nije bio izvršen sa stanjem na dan 31.12.2003. godine, te na taj način nije usuglašeno stvarno stanje sa knjigovodstvenim stanjem koje je iskazano u poslovnim knjigama. Obračun amortizacije stalnih sredstava također nije bio izvršen (točka 2.2.3. i 2.3.3);**
- **neevidentirane i neplaćene obveze iz 2002. godine u ukupnom iznosu od 133.337 KM realizirane su na teret raspoloživih sredstava proračuna Projekta u 2003. godini (točka 2.3.2.);**
- **preporuke za otklanjanje određenih nedostataka uočenih tijekom prethodne revizije za 2002. godinu nisu u cijelosti izvršene (točka 3.);**

2. NALAZI I PREPORUKE

2.1. Sustav internih kontrola

2.1.1. Pravila i procedure potrošnje

Direkcija je usvojila određena pravila potrošnje u svezi ograničenja izdataka i prava na korištenje mobilnih telefona, visine troškova prigodom službenih putovanja uposlenih i angažiranih za rad u Direkciji, ukupnog mjesečnog iznosa izdataka za zakupe stanova i naknada za angažiranje uposlenih u Direkciji temeljem privremenih i povremenih poslova. Pravila su usvojena u formi odluke bez detaljnog opisa procedura u svezi izvršavanja ovih izdataka. Tijekom vršenja revizije utvrđene su određene nepravilnosti u svezi nepoštivanja postojećih pravila (izdaci za mobilne telefone) i potrebe utvrđivanja preciznih kriterija za izdatke putnih troškova, iznajmljivanja stanova i naknada za privremene i povremene poslove.

Preporučamo Direkciji da precizira postojeća pravila i propiše konkretne pisane procedure u svezi pravdanja službenih putovanja, iznajmljivanja stanova i naknada za angažiranje uposlenih na određeno vrijeme.

Revizija je u svojim nalazima utvrdila određena odstupanja od ekonomičnog trošenja proračunskih sredstava Direkcije što je posljedica nedostatka određenih pravila i procedura potrošnje vezano za sljedeće izdatke: uredski materijal, popravke i održavanja opreme i vozila, korištenje vozila (službenih i vlastitih), tiskanje obrazaca, troškove održavanja i reprezentacije. Također, postojeće procedure stvaranja obveza za navedene troškove koje je Direkcija preuzela od Ministarstva civilnih poslova nisu u cijelosti jasne i precizne i nisu u dostatnoj mjeri primjenjive za poslove Direkcije koja posluje na više lokacija.

Preporučamo Direkciji da bez odlaganja utvrdi vlastite pisane procedure stvaranja obveza i da donese pisana pravila i kriterije za spomenute izdatke.

2.1.2. Planiranje i izvršavanje proračuna

Direkcija je za 2003. godinu imala raspoloživi proračun u iznosu od 5.144.083 KM. Također, pojedini izdaci Direkcije realizirani su putem proračuna Projekta CIPS (u daljnjem dijelu teksta: Projekt) koji je planiran u ukupnom iznosu od 19.500.000 KM sa kojeg je izvršavana realizacija kapitalnih izdataka Projekta. Direkcija nije svojim pisanim procedurama točno razgraničila izdatke koji će se izvršavati na teret proračuna Direkcije od izdataka koji će se izvršavati na teret proračuna Projekta.

Kao posljedica toga, revizija je konstatala određena preknjižavanja rashoda sa proračuna Direkcije na proračun Projekta s obzirom da bi u suprotnom došlo do narušavanja proračunskih ograničenja i prekoračenja proračuna Direkcije.

Tako je sa proračuna Direkcije (pozicija «špeditorske usluge») preknjiženo na proračun Projekta 48.020 KM, a sa pozicije «ugovorene usluge-ugovori za privremeno angažirane uposlene» preknjiženo je na proračun Projekta 369.456 KM .

Također, rashodi temeljem iznajmljivanja skladišnog prostora iz 2002. godine od strane Medicinske elektronike u iznosu od 45.056 KM izvršeni su na teret proračuna Projekta, iako su izdaci za iznajmljivanje predviđeni u proračunu Direkcije.

Revizija je u svojim ranijim preporukama predlagala precizno razgraničenje rashoda koji se realiziraju iz odobrenog proračuna Direkcije od rashoda koji se realiziraju iz prihoda koje ostvaruje Projekt, kako ne bi dolazilo do nenamjenskog korištenja prihoda Projekta.

Preporučamo Direkciji utvrđivanje kriterija kojima će točno razgraničiti pripadajuće rashode koji se izvršavaju na teret proračuna Direkcije od rashoda koji se izvršavaju na teret proračuna Projekta.

2.1.3. Procedure usuglašavanja prihoda Projekta

Direkcija ne vrši redovito usuglašavanje prihoda od izdanih osobnih dokumenata uspoređivanjem broja izdanih dokumenata sa ostvarenim prihodima koji su naplaćeni u korist računa proračuna.

Kako bi se spomenuta financijska kontrola ustanovila nužno je uspostaviti link Direkcije CIPS-a sa ISFU sustavom, putem kojeg se sva sredstva prikupljaju i evidentiraju. S obzirom da oba sustava koriste istu «Oracle» platformu, postoje tehnički preduvjeti za međusobnu interakciju ovih sustava, te bi stoga trebalo pristupiti pronalasku tehničkih rješenja međusobnog povezivanja i korištenja potrebnih zajedničkih informacija u svrhu boljeg praćenja prihoda i rashoda Projekta CIPS. Ovo povezivanje bilo bi korisno i kod ostalih institucija koje koriste podatke civilnog registra ili ISFU sustava, kako bi se poslovni procesi koji su povezani kroz više institucija promatrali kao cjelina i nad njima vršio bolji nadzor i kontrola. Direkcija CIPS-a kao stručno tijelo trebala bi biti inicijator i nositelj ovih procesa, s obzirom da raspolaže tehničkom opremljenošću i stručnim kadrovima.

Preporučamo Direkciji da pokuša osigurati preduvjete za automatsko praćenje i usuglašavanje stanja izvršenih i naplaćenih prihoda Projekta, te uspostavi procedure praćenja financijskog stanja naplaćenih prihoda Projekta i redovitog izvještavanja menadžmenta, kako bi se uspostavila bolja financijska i organizacijska kontrola.

2.2. Izvršenje Proračuna Direkcije

Ukupan proračun Direkcije za 2003. godinu iznosio je **5.600.000 KM**, a prema usvojenom rebalansu **5.144.083 KM**. Direkcija tijekom 2003. godine nije koristila tekuće rezerve proračuna, ali je izvršila unutarnju promjenu strukture pojedinih kategorija proračuna povećanjem stavke «Iznajmljivanje imovine i opreme» za 466.000 KM umanjujući ostale kategorije rashoda.

Odobreni proračun realiziran je za tekuće izdatke i kapitalne izdatke u ukupnom iznosu od **4.953.019 KM**, što je manje od raspoloživog proračuna za **191.064 KM**, ili što predstavlja ostvarenje **96 %** od plana.

Pregled izvršenja Proračuna za 2003. godinu prikazan je u narednoj tablici :

PREGLED IZVRŠENJA Proračuna ZA 2003. godinu

Tablica br. 1.

Iznosi u KM

Red. broj	Vrsta rashoda	Proračun za 2003.god	Rebalans Proračuna za 2003.	Promjena strukture proračuna	Tekuće rezerve proračuna	Ukupno Odobreni Proračun (4+5+6)	Izvršenje proračuna 2003.	Indeks 8/7
1.	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Tekući izdaci	5.600.000	4.956.083	0	0	4.956.083	4.879.422	98
1.	Plaće uposlenih	359.161	203.073	0	0	203.073	201.553	99
2.	Naknade troš. zap. i skup.zast.	235.973	50.450	0	0	50.450	44.591	88
3.	Putni troškovi	185.400	115.400	0	0	115.400	112.894	98
4.	Izdaci za energiju	339.900	15.000	0	0	15.000	14.532	97
5.	Izdaci za komunalne usluge	778.680	528.680	-111.000	0	417.680	417.367	99
6.	Nabavka materijala	153.875	305.400	0	0	305.400	282.921	93
7.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	191.580	81.300	0	0	81.300	59.120	73
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	2.719.200	2.840.040	+466.000	0	3.306.040	3.304.731	99
9.	Izdaci za tekuće održavanje	138.741	75.700	-25.000	0	50.700	39.537	52
10.	Izdaci za osiguranje	0	13.040	0	0	13.040	5.498	42
11.	Ugovorene usluge	497.490	728.000	-330.000	0	398.000	396.678	99
II.	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0
III.	Kapitalni izdaci	0	188.000	0	0	188.000	73.597	39
1.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka opreme	0	100.000	0	0	100.000	73.597	74
3.	Nabavka ostalih staln. sredstava	0	88.000	0	0	88.000	0	0
IV.	Programi posebne namjene	0	0	0	0	0	0	0
V.	SVEUKUPNO (I-IV)	5.600.000	5.144.083	0	0	5.144.083	4.953.019	96
VI.	Broj uposlenih	18	18	0	0	18	13	72

Direkcija nije prekoračila pojedine stavke proračuna, niti ukupan godišnji proračun za 2003. godinu. Izvršena preraspodjela sredstava pokazuje određenu nepreciznost u planiranju proračuna koja je najviše izražena na stavci rashoda «iznajmljivanje imovine i opreme» koja je preraspodjelom povećana za 466.000 KM. Također, ostvareni tekući izdaci realizirani su 98% od plana, a ostvareni broj uposlenih iznosi 72% od planiranog, što ukazuje na povećane izdatke u odnosu na stvarni broj uposlenih. Direkcija nije u cijelosti implementirala predviđeni broj uposlenih prema sistematizaciji radnih mjesta (plan sistematizacije predviđa 21 uposlenog, a plan proračuna 18 uposlenih).

Prema navodima odgovornih osoba, ostale poslove vrše uposleni na određeno vrijeme, a popunjavanje radnih mjesta neće se izvršavati dok se ne završi implementacija Projekta i ne riješi status Direkcije nakon završene implementacije.

Preporučamo Direkciji planiranje proračuna na temelju prethodno utvrđenih kriterija raspodjele rashoda koji se izvršavaju iz proračuna Direkcije uzimajući u obzir raspoloživi broj stalno uposlenih i uposlenih po ugovoru o radu na određeno vrijeme. Kriterije raspodjele rashoda Direkcija bi trebala usuglasiti sa Ministarstvom financija i trezora.

2.2.1. Nabavke

Izdaci za obrasce i papir

Ukupno ostvareni izdaci za obrasce i papir sa 31.12.2003. godine iznosili su **282.921 KM**.

Izdaci se odnose na troškove nabavki uredskog i kompjutorskog materijala za potrebe Projekta na svim lokacijama u BiH. Nabavka je vršena od dobavljača koje je SZP BiH izabrala kao najpovoljnije («Exclusive» Sarajevo i «Crobbox» Sarajevo).

U Direkciji se ne sastavljaju trebovanja ili interne narudžbenice materijala prema lokacijama Projekta kao dokaz stvarnih potreba za ovim materijalom. Također, Direkcija ne evidentira utrošak materijala i materijal na zalihama što onemogućava uvid u stvarne potrebe za ovim materijalom.

S obzirom na značajnost ovih izdataka, preporučamo Direkciji donošenje pravila koja precizno definiraju postupak iniciranja potreba za uredskim i kompjutorskim materijalom i njihovo odobravanje. Također, Direkcija mora osigurati evidentiranje ovog materijala na zalihama.

Usluge popravaka i održavanja opreme

Ukupno realizirani ovi troškovi sa 31.12.2003. godine iznosili su **8.758 KM**.

Za obveze koje se stvaraju na drugim lokacijama Projekta ne postoje procedure kojima se prethodno odobrava trošak prije njegovog nastajanja radi obrade i uvida u raspoloživa sredstva, tako da se već stvorene obveze po fakturama dostavljaju u Direkciju na plaćanje.

Direkcija je koristila Odluku o procedurama stvaranja obveza koja je usvojena od strane Ministarstva civilnih poslova i komunikacija 2002. godine. Direkcija se nije pridržavala ove odluke (za nabavke preko 1.500 KM predviđene tri ponude), mada navedena odluka nije u suglasnosti sa Odlukom o postupku nabavke roba, usluga i ustupanja radova usvojenoj od strane Vijeća ministara. Za realizirane usluge Direkcija nije osigurala suglasnost Ministarstva financija i trezora.

Preporučamo Direkciji poštivanje propisane procedure o postupcima nabavki koje su donesene od strane Vijeća ministara i donošenje svojih internih pravila o procedurama stvaranja obveza koja će precizirati određene postupke odobravanja nabavki.

Usluge popravaka i održavanja vozila

Ukupno ostvareni troškovi sa 31.12.2003. godine iznosili su **29.013 KM**.

Ostvareni troškovi se najvećim dijelom odnose na servisiranje vozila. Dokumentacija u većini slučajeva nije bila cjelovita, tako da u prilogu računa nedostaju narudžbenice, radni nalozi za izvršene usluge servisiranja kao i otpremnica rezervnih dijelova koji su izmijenjeni. Za realizirane usluge Direkcija nije osigurala suglasnost Ministarstva financija i trezora.

Direkcija je dužna poštovati propisane procedure o postupcima nabavki koje su donesene od strane Vijeća ministara i donijeti svoja interna pravila o procedurama stvaranja obveza koja će precizirati određene postupke odobravanja nabavki.

Usluge tiskanja

Ukupno ostvarene usluge tiskanja sa 31.12.2003. godine izvršene su u iznosu od **48.431 KM**.

Kontrolirani iznos od 48.115 KM odnosi se na tiskanje obrazaca za potrebe izdavanja ličnih dokumenata po računu «Arka pres» d.o.o. Sarajevo. Dobavljač je izabran putem javnog natječaja, ali tenderska dokumentacija nije bila dana Reviziji na uvid. Povjerenstvo za izbor ponuđača konstatiralo je da se dobavljač obvezao da će besplatno izvršiti transport dokumenata na sve lokacije CIPS-a, ali nigdje ne navodi da je izabran najpovoljniji isporučitelj. Kasnije je sa «Arka pres» zaključen ugovor u kojem nedostaje vrijednost posla, ali su navedeni troškovi transporta u iznosu od 3.819 KM (sa porezom ovi troškovi su iznosili 4.201 KM). Kasnije, troškovi transporta zajedno sa vrijednosti posla fakturirani su i plaćeni. Dodavanjem cijene transporta izabrani isporučitelj ne bi mogao biti izabran kao najpovoljniji dobavljač s obzirom da je ponuđena vrijednost posla iznosila 36.595 KM, a konačna vrijednost posla ostvarena je u iznosu od 40.414 KM.

Preporučamo Direkciji ispitivanje ovakvih slučajeva kršenja propisanih procedura nabavki i da poduzme nužne mjere kako bi se osiguralo ravnopravno sudjelovanje svih ponuđača na tržištu.

2.2.2. Tekući izdaci

Naknade troškova smještaja

Ukupno ostvarene naknade troškova smještaja sa 31.12.2003.god. iznosile su **1.200 KM**. Prigodom isplate ovih naknada nisu postojali ugovori o zakupu stanova zaključeni između uposlenih i stanodavaca.

Preporučamo da se radi vjerodostojnosti evidentiranja i plaćanja obveza za smještaj uposlenih zaključuju ugovori i utvrde kriteriji do koje visine se mogu isplaćivati naknade za smještaj tj. zaključivati ugovori o zakupu.

Putni troškovi

Ukupno ostvareni ovi troškovi sa 31.12.2003. godine iznosili su **112.894 KM**.

Revizijom je utvrđeno da se izvješća sa službenih putovanja uposlenih nisu sastavljala u svim slučajevima i da računi u prilogu putnih naloga nisu ovjereni.

Dokumentacija u svezi troškova putovanja mora biti u cijelosti likvidirana i ovjerena za plaćanje kako bi dokazivala stvarni nastanak poslovne promjene.

Izdaci za špediterske usluge

Ukupno ostvareni troškovi za ove namjene sa 31.12.2003. godine iznosili su **24.249 KM**.

Na izdacima su evidentirani troškovi špedicije i carinskog evidentiranja od strane «Dts-šped» d.o.o. Sarajevo i usluge «Siemensa-a» d.o.o. Sarajevo (0,5%) na uvezenu opremu. Fakture je za sve izdatke ispostavljaao «Siemens» d.o.o. Sarajevo.

Direkcija je dio ovih izdataka u iznosu od 48.020 KM preknjižila sa proračuna Direkcije na proračun Projekta CIPS s obzirom da bi proračun Direkcije bio prekoračen. Ovo je dokaz o korištenju proračuna Projekta u slučaju nemogućnosti uklapanja u proračun Direkcije i nepostojanju pravila o točnoj pripadnosti troškova koji terete proračun Direkcije i proračun Projekta.

Preporučamo Direkciji precizno određivanje pripadnosti rashoda koji se evidentiraju na proračun Direkcije kako bi izvršenje proračuna bilo u cijelosti transparentno.

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga

Ukupno ostvarene ovi troškovi sa 31.12.2003. godine iznosili su **316.911 KM**.

Pored troškova fiksnih i mobilnih telefona, na ovom izdacima prikazani su i troškovi korištenja BIHPAK mreže.

Direkcija je usvojila pravila o ograničenjima izdataka uposlenih za korištenje mobilnih telefona. Međutim, na testiranom uzorku ovih troškova utvrđeno je da su se ovi troškovi priznavali i osobama koje nisu bile obuhvaćene ovim pravilima.

Navedeno predstavlja kršenje financijske discipline. Preporučamo da se Direkcija pridržava usvojenih internih pravila radi ekonomičnosti korištenja javnih sredstava.

Troškovi telefona za osoblje Direkcije uposlenu u Centru za personalizaciju podataka u prostorijama Medicinske elektronike u Banja Luci plaćaju se na temelju «knjižnog terećenja» koje dostavlja Medicinska elektronika Banja Luka sukladno potpisanom generalnom ugovoru o pružanju usluga. Ovakav način evidentiranja i plaćanja rashoda bez uvida u originalnu dokumentaciju (račune i priloge računa) onemogućava uvid u stvarni nastanak poslovnih promjena. Mišljenja smo da Direkcija, bez obzira na klauzule ugovora, mora osigurati originalnu i ovjerenu dokumentaciju s obzirom na centralizirane financijske evidencije.

Preporučamo Direkciji da ubuduće osigura dostavljanje originalne i ovjerene dokumentacije u sjedište Direkcije koja vodi centralnu financijsku evidenciju o izvršavanju proračuna.

Izdaci za usluge održavanja i čistoće

Ukupno ostvareni ovi troškovi sa 31.12.2003. godine iznosili su **44.725 KM**.

Izdaci u iznosu od **6.059 KM** odnose se na režijske i komunalne usluge (voda, el. energija, čistoća, osiguranje objekta, održavanje čistoće) izvršene do 31.12.2002. godine prema «knjižnom terećenju» Medicinske elektronike za prostorije Projekta u Banja Luci. Direkcija je ove izdatke realizirala iz proračuna 2003. godine umjesto na teret proračuna 2002. godine. Revizija se u ovom slučaju na temelju «knjižnog terećenja» nije mogla uvjeriti u stvarni nastanak poslovne promjene i pripadnost rashoda odgovarajućem obračunskom razdoblju s obzirom da ne postoji originalna ovjerena dokumentacija (računi) koja dokumentirano dokazuje stvarni nastanak poslovne promjene kao i datum nastanka poslovne promjene.

Preporučamo da Direkcija ubuduće osigura dostavljanje originalne i ovjerene dokumentacije u sjedište Direkcije koja vodi centralnu finansijsku evidenciju radi vjerodostojnosti evidentiranja poslovnih promjena i evidentiranja poslovnih promjena u odgovarajućem obračunskom razdoblju.

Izdaci za gorivo

Ukupno ostvareni ovi troškovi sa 31.12.2003. godine iznosili su **51.149 KM**.

Direkcija je najvećim dijelom ove izdatke izvršavala od dobavljača koje je SZP BiH izabrala kao najpovoljnije. Na kraju mjeseca dobavljači su ispostavljali fakture koje su u prilogu sadržavale pregled vozila koji su koristili gorivo, količinu goriva, cijenu goriva i potpise osoba koje su koristile gorivo. Direkcija je benzinskim pumpama dostavila spisak vozila koje mogu točiti gorivo koji nije kompletan (nisu obuhvaćena sva službena vozila a postoje privatna vozila). Prema navodima odgovornih u Direkciji, u nedostatku službenih vozila, osobe angažirane po ugovorima koje rade na raznim lokacijama prigodom službenih putovanja koristile su svoja vozila i točile gorivo na raznim pumpama, a troškovi su pravdani putem blagajne. Uočili smo u jednom slučaju da je jedno vozilo koristilo i dizel gorivo i benzin. Mišljenja smo kako izdatke za ove namjene treba precizirati odgovarajućim pravilima o potrošnji.

Preporučamo Direkciji utvrđivanje pravila potrošnje za navedene izdatke i da utvrdi ovlasti za korištenje privatnih vozila uz obvezno pravdanje utrošenog goriva.

Registracija motornih vozila

Ukupno ostvareni troškovi sa 31.12.2003. godine iznosili su **5.651 KM**.

Na ovim izdacima evidentirani su troškovi osiguranja vozila (Auto kasko osiguranje) u iznosu od 2.197 KM od dobavljača «Sarajevo-Osiguranje» d.d. Sarajevo. Troškove je trebalo evidentirati na izdatke za osiguranje vozila. Dokumentacija u svezi ovih izdataka nije kompletna (nedostaje policica osiguranja), tako da se revizija nije mogla uvjeriti za koje vozilo je plaćeno kasko osiguranje.

Direkcija mora osigurati likvidnu i pravdajuću dokumentaciju za troškove koji se plaćaju iz proračuna, kao i evidentiranje izdataka u okviru kategorije troškova kojoj stvarno pripadaju radi efikasnosti izvršavanja proračuna.

Iznajmljivanje prostora ili zgrada

Ukupno ostvareni ovi troškovi sa 31.12.2003. godine iznosili su **2.908.645 KM**.

1. Dio izdataka evidentiran na ovim troškovima odnosi se na plaćene obveze prema poštama u iznosu od **2.685.508 KM**. Troškovi se odnose na zakup poslovnog prostora iznajmljen od pošte u kojima se vrše poslovi izdavanja osobnih dokumenata za dio koji se odnosi na manipulativne troškove. Direkcija je proračunom za 2003. godinu obuhvatila financiranje troškova zakupa u iznosu 2.840.040 KM, a preraspodjelom sredstava ovaj iznos je povećan na 3.306.040 KM.

Vršenje poslova vezano za projekt CIPS odvija se u prostorijama, i to : JP BH Pošte Sarajevo, JODP Srpske pošte Banja Luka i HP d.o.o. Mostar. Temeljem toga, predviđeno je po prvobitnim ugovorima zaključenim sa sve tri pošte, iz 2002. godine, da Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija, Ministarstvo financija i trezora i Direkcija za implementaciju Projekta (tj. proračun BiH) plaća manipulativne troškove za uređenje lokacija (2,5 KM po svakom izdanom dokumentu – osobna karta i vozačka dozvola), troškove zakupa 20 KM/m² zakupljenog prostora i ostale druge naknade (usluge pošta iz okvira registrirane djelatnosti i naknadu od 100 KM za svako šaltersko mjesto). Revizija je u svojim prethodnim nalazima dala primjedbe na nepreciznosti pojedinih stavki ugovora. Direkcija, odnosno Ministarstvo financija i trezora, privremeno su obustavile plaćanja poštama (osim manipulativnih troškova), dok se odredbe ugovora ne preciziraju ili dok se ne zaključi novi ugovor.

Nakon provedene procedure usvajanja od strane Vijeća ministara, Ugovor o partnerstvu, servisiranju i pružanju usluga koji obuhvata sve tri pošte usuglašen je i potpisan u lipnju 2004. godine. Ugovor je zaključen na razdoblje od pet godina i potpisan između Bosne i Hercegovine (zastupane po Ministarstvu civilnih poslova, Ministarstvu financija i trezora i Direkcije za implementaciju CIPS Projekta) i sve tri pošte.

S obzirom da su tijekom 2003. i 2004. godine (do zaključivanja ugovora sa poštama) plaćani samo manipulativni troškovi i jedan period i troškovi temeljem zakupa poslovnog prostora (dok plaćanje nije prekinuto dok se ne usuglasi novi ugovor sa poštama), na kraju godine evidentirane su ukupne neplaćene obveze prema poštama u iznosu od 2.987.450 KM. Obveze su nakon potpisivanja ugovora plaćene u 2004. godini.

Pregledom ispostavljenih faktura za troškove zakupa u 2003. godini, ustanovili smo da Direkcija nije utvrdila efikasne kontrole fakturiranog iznosa uspoređivanjem broja izdanih dokumenata (koji je temelj za fakturiranje) sa svojim evidencijama o broju izdanih dokumenata.

Preporučamo Direkciji uspostavljanje kontrolnih postupaka kojima će se vršiti provjera fakturiranih obveza za zakup u odnosu na izdate dokumente i zakupljenu površinu prostora.

2. Dio izdataka evidentiran na ovim troškovima u iznosu od **223.137 KM** odnosi se na realizaciju Ugovora o zakupu i korištenju poslovnog prostora od 01.09.2002. godine vezano za reguliranje prava 21 radnika Medicinske elektronike (u kojoj je smješten Centar za personalizaciju podataka), za koje je predviđena isplata bruto naknada u iznosu od **15.750 KM** za jedan mjesec.

Revizija se nije mogla uvjeriti u utemeljenost ovih isplata s obzirom da nam nisu prezentirani ugovori o radu za 21 radnika, obračuni naknada, dokazi da su naknade primljene kao i dokazi o uplatama poreza i doprinosa na ove naknade. Naknadno su prema Aneksu ugovora ove naknade povećane od travnja 2004. godine za 3.793 KM temeljem stimulacije za rad u drugoj i trećoj smjeni uposlenih, tako da mjesečna naknada od travnja iznosi **19.543 KM**.

Preporučamo da Direkcija osigura likvidnu i pravdajuću dokumentaciju za utrošak ovih sredstava s obzirom da Direkcija vodi centralizirane financijske evidencije i da za te evidencije odgovaraju ovlaštene osobe Direkcije.

Iznajmljivanje stanova

Ukupno ostvareni troškovi sa 31.12.2003. godine za ove namjene iznosili su **35.029 KM**.

Na ovim troškovima evidentirani su izdaci za iznajmljene stanove za potrebe Projekta. Pojedinačne cijene zakupa po ugovorima iznosile su 500 KM, 600 KM, 785 KM i 900 KM. Donesena je odluka o ukupnim troškovima zakupa u iznosu 2.700 KM. Prema navodima odgovornih, stanove su koristile osobe angažirane na projektu koje su dolazile službeno sa raznih lokacija u Sarajevo, tj. u sjedište Direkcije. Zakupi stanova plaćani su putem blagajne. Ugovori o zakupu stanova nisu ovjereni od strane Porezne uprave. Uočili smo nepreciznost Odluke Vijeća ministara u ovom dijelu koja nije odredila cijene dozvoljenog maksimalnog iznosa zakupa.

Preporučamo da Direkcija prijavi podatke o zakupu Poreznoj upravi i da isplate po ovom iznosu izvršava na tekuće račune zakupodavatelja. Također, potrebno je osigurati dokaze o korištenjima ovih stanova od strane uposlenih ili angažiranih na poslovima CIPS Projekta i o razdobljima korištenja.

Ugovorene usluge Projekta CIPS

Ukupno ostvarene ugovorene usluge sa 31.12.2003. godine iznosile su **299.475 KM**.

Na ovim troškovima prikazani su izdaci za naknade angažiranih uposlenih po ugovorima o radu na poslovima Projekta. Najveći broj angažiranih uposlenih odnosi se na radnike Ministarstava unutarnjih poslova koji rade na poslovima personalizacije dokumenata i akviziciji podataka. Ukupan broj angažiranih izvršitelja sa 31.12.2003. godine iznosio je 64 (32 iz Federacije BiH i 32 iz Republike Srpske). Naknade po ugovorima kretale su se od 400 KM do 1.500 KM. Povremeno su za ove poslove isplaćivane i stimulacije prema odlukama.

Visina naknade definirana je odlukom i opisom konkretnih poslova. Uočeno je angažiranje projekt menadžera (visina naknade 1.500 KM) koji nisu obuhvaćeni spomenutom odlukom, tako da navedena odluka nije u cijelosti poštovana ili je sama odluka nepotpuna. Ugovorom također nije preciziran iznos naknade, a priznati su dodatni troškovi angažmana (troškovi mobilnih telefona, prijevoza vlastitim vozilom, dnevnice i ostalo).

Revizija je u svojim ranijim preporukama isticala da ugovori o angažiranju dodatnog osoblja u svezi Projekta imaju privremeni karakter koje stalno treba produžavati. Pitanje uposlenih treba riješiti na adekvatan način, kroz stalni radni odnos kako bi buduće funkcioniranje Projekta bilo osigurano.

Sa ovih troškova izvršeno je preknjižavanje izdataka za dio uposlenih po ugovoru u iznosu od **369.456 KM** na proračun Projekta, s obzirom da bi došlo do prekoračenja ovih izdataka na teret proračuna Direkcije. U obrazloženju je navedeno da se naknade ovih angažiranih odnose direktno na poslove Projekta. Direkcija nije prethodno utvrdila kriterije razdvajanja.

U ovom slučaju došlo je do realizacije istih ili sličnih izdataka i sa proračuna Direkcije kao i sa proračuna Projekta. Preporučamo Direkciji precizno razgraničavanje troškova koji terete proračun Direkcije od troškova koje terete proračun Projekta.

Usluge reprezentacije

Ukupno ostvareni troškovi reprezentacije sa 31.12.2003. godine iznosili su **24.164 KM**.

Direkcija nema pisana pravila i procedure za troškove reprezentacije koje reguliraju pravo na reprezentaciju, uvjete korištenja i dozvoljene iznose. Kao posljedica ovoga uočili smo u pojedinim slučajevima nedostatak specifikacija izvršenih ugostiteljskih usluga.

Preporučamo Direkciji donošenje ovih pravila kojima će se odrediti uvjeti i namjena korištenja ovih sredstava.

2.2.3 Popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza Direkcije

Popis imovine, potraživanja i obveza Direkcije na dan 31.12.2003. godine trebalo je izvršiti na temelju Odluke Ministarstva civilnih poslova na temelju koje je formirano povjerenstvo za popis sredstava i obveza. Navedenom Odlukom imenovana su Povjerenstvo za popis stalnih sredstava Direkcije za implementaciju Projekta CIPS kao i Povjerenstvo za popis novčanih sredstava, obveza i potraživanja. Odlukama nije imenovano Centralno povjerenstvo ili određeno jedno od navedenih povjerenstava koje će sačiniti Elaborat o popisu sredstava i obveza na dan 31.12.2003.godine.

Popis stalnih sredstava

Povjerenstvo za popis stalnih sredstava nije izvršilo popis osnovnih sredstava na dan 31.12.2003. godine.

Knjigovodstvena vrijednost osnovnih sredstava na dan 31.12.2003. godine iznosila je **112.897 KM** što je iskazano i u Bilanci stanja na dan 31.12.2003. godine. Također, Direkcija nije izvršila obračun amortizacije osnovnih sredstava.

Kako nije izvršen popis osnovnih sredstava, nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem po popisu.

Dalje nepravilnosti prigodom popisa osnovnih sredstava odnose se na sljedeće:

- nije donesen napatuk o godišnjem popisu;
- nije sačinjen plan popisa;
- nisu zadužene odgovorne osobe po lokacijama za osnovna sredstva;
- stalna sredstva nisu označena inventurnim brojevima.

Direkcija je u 2004. godini poduzela aktivnosti na izvršavanju popisa stalnih sredstava i obračunavanja amortizacije.

U tijeku 2003. godine nabavljena su osnovna sredstva u vrijednosti 73.597 KM i to:

- kompjutorska oprema	33.094 KM
- oprema za prijenos podataka i glasa	8.235 KM
- motorna vozila	32.268 KM
Ukupno:	73.597 KM

Navedena osnovna sredstva nabavljena su na temelju utvrđenih stavki rashoda Ministarstva civilnih poslova BiH, odnosno Direkcije za implementaciju CIPS Projekta u proračunu za 2003. godinu. Sve nabavke su izvršene sukladno Odluci o postupku nabave roba, usluga i ustupanju radova za potrebe institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 13/03), i uz suglasnost Ministarstva financija i trezora.

Popis potraživanja i obveza

Direkcija za implementaciju Projekta nije imala potraživanja u Bilanci stanja na dan 31.12.2003. godine.

Obveze po knjigovodstvenom stanju u Bilanci stanja i poslovnim knjigama na dan 31.12.2003. godine iskazane su u iznosu od **3.080.397 KM**, i to:

Kratkoročne tekuće obveze (pošte)	2.987.450 KM
Kratkoročne obveze prema fizičkim osobama	12.570 KM
Obveze prema uposlenima	48.850 KM
<u>Ostala razgraničenja</u>	<u>31.527 KM</u>
Ukupno:	3.080.397 KM

Obveze nisu popisane na dan 31.12.2003. godine. Kako nije izvršen popis obveza, nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Elaborat o popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2003. godine nije sačinjen i isti nije usvojen od strane menadžmenta Direkcije.

Uočene nepravilnosti mogu imati utjecaja na zaštitu imovine Direkcije. Na temelju navedenog predlažemo Direkciji da se što prije izvrši popis osnovnih sredstava i obveza i usuglašavanje stvarnog stanja sa stanjem u poslovnim knjigama. Također, potrebno je izvršiti obračun amortizacije osnovnih sredstava kako bi sadašnja vrijednost stalnih sredstava bila pravilno iskazana.

2.3. Izvršenje proračuna Projekta CIPS

2.3.1. Prihodi Projekta

Prihodi Projekta prema usvojenom proračunu od 07.03.2003. iznosili su 35.600.000 KM. Kalkulacija prihoda obuhvaćala je program realizacije prometnih dozvola koji nije izvršen u 2003. godini. Rebalansom proračuna prihodi su smanjeni za 16.100.000 KM, tako da su konačno planirani prihodi iznosili 19.500.000 KM. Realizirani prihodi u 2003. godini ostvareni su u iznosu od 11.496.156 KM što je manje za 8.003.844 KM, ili 41% manje od planiranih, što pokazuje neizvršenje planiranih prihoda od izdavanja ličnih dokumenata u 2003. godini. Realizirani prihodi Projekta u 2003. godini ostvareni su od aktivnosti izdavanja ličnih karata i vozačkih dozvola. Zaključno sa 31.12.2003. godine izdano je:

- ličnih karata	499.455 komada
- vozačkih dozvola	158.635 komada

Na temelju izdanih dokumenata ostvareni su prihodi u 2003. godini, i to:

Tablica br 2.

Red. Broj	Šifra prihoda	Vrsta prihoda	Iznosi u KM Iznos u KM
1.	722906	Uplate za lične karte	5.142.851
2.	722907	Uplate za vozačke dozvole	6.353.305
UKUPNO			11.496.156

2.3.2. Rashodi Projekta

Rashodi Projekta prema usvojenom proračunu od 07.03.2003. iznosili su 30.000.000 KM. Kalkulacija rashoda obuhvaćala je program realizacije prometnih dozvola koji nije izvršen u 2003. godini. Rebalansom proračuna rashodi su smanjeni za 10.500.000 KM, tako da su konačno planirani rashodi iznosili 19.500.000 KM. Realizirani rashodi u 2003. godini ostvareni su u iznosu od 13.251.452 KM što je manje za 6.248.548 KM. ili 32% manje od planiranih, što pokazuje da implementacija Projekta CIPS nije bila u cijelosti izvršena u 2003. godini.

Realizirani kapitalni izdaci Projekta u 2003. godini ostvareni su za implementaciju druge faze Projekta u ukupnom iznosu od 11.160.567 KM. Pregled ostvarenih kapitalnih izdataka po dobavljačima prikazujemo u nastavku teksta :

Ukupne nabavke od «Siemensa» (5.689.499.- €)	ili	11.127.693 KM
Nabavke od Formel-a		744 KM
Nabavke od Printex-a		708 KM
Namještaj		1.840 KM
Kompjutorska oprema		1.782 KM
Ostali uredski strojevi		27.800 KM
UKUPNE NABAVKE U 2003. GODINI		11.160.567 KM

Pregled realiziranih rashoda Projekta prikazujemo u narednoj tablici :

PREGLED REALIZOVANIH RASHODA PROJEKTA

Tablica br. 3.

Iznosi u KM

Re d. broj	Vrsta prihoda	Ekonom. Kod	Rebalans za 2003.god.	Ostvarenje za 2003.god.	Razlika (5 - 4)	Ind. 5/4
1	2	3	4	5	6	7
	TEKUĆI IZDACI		0	2.090.885	2.090.885	-
1.	Plaće uposlenih	611100	0	0	0	-
2.	Naknad.trošk.uposl.i sk.pos.	611200	0	0	0	-
3.	Putni troškovi	613100	0	0	0	-
4.	Izdaci za energiju	613200	0	0	0	-
5.	Izdaci za komunalne usluge	613300	0	75.615	75.615	-
6.	Nabavka materijala	613400	0	4.680	4.680	-
7.	Izdaci za usl. prijev. i goriva	613500	0	0	0	-
8.	Iznajmljiv. imovine i opreme	613600	0	45.056	45.056	-
9.	Izdaci za tekuće održavanje	613700	0	125.678	125.678	-
10.	Izdaci za osiguranje	613800	0	513.159	513.159	-
11.	Ugovorne usluge	613900	0	422.694	422.694	-
12.	Kamate na dom. pozajmice	616300	0	904.003	904.003	-
	KAPITALNI IZDACI		0	11.160.567	11.160.567	-
1.	Nabavka građevina	821200	0	0	0	-
2.	Nabavka opreme	821300	0	11.160.567	11.160.567	-
3.	Nabavka ostalih stal.sredst.	821400	0	0	0	-
	Ukupno Projekt		19.500.000	13.251.452	6.248.548	68

Izvršenje proračuna Projekta planirano je u ukupnom iznosu, bez prikazivanja analitičkih pozicija rashoda. Pored toga, Direkcija nije točno definirala rashode koji su trebali biti realizirani na teret proračuna Projekta.

Preporučamo Direkciji planiranje proračuna Projekta analitički prema pojedinim kategorijama troškova uz prethodno točno definiranje koji rashodi mogu biti izvršeni na teret proračuna Projekta.

Revizija je kontrolirala pojedinačne rashode :

Izdaci za komunalne usluge

Ukupno ostvarene ostale komunalne usluge sa 31.12.2003. godine iznosile su 75.615 KM. Troškovi se odnose na izdatke za špediterske usluge (71.720 KM) i izdatke za telefonske i poštanske usluge (3.895 KM).

Troškovi špediterskih usluga sa dobavljačem DTS-šped d.o.o. Sarajevo realizirani su za pružanje usluga špedicije prigodom uvoza opreme za projekt. PTT usluge odnose se na usluge korištenja Interneta od dobavljača «Logosoft» Sarajevo sa kojim je zaključen Ugovor (ugovor nema broja i datuma). Iznos od 48.020 KM temeljem troškova špedicije preknjižen je sa proračuna Direkcije na proračun Projekta.

S obzirom da je dio ovih izdataka realiziran preko proračuna Direkcije, preporučamo precizno određivanje pripadnosti rashoda koji se evidentiraju na teret proračuna Projekta kako bi izvršenje proračuna bilo u cijelosti transparentno.

Iznajmljivanje imovine

Izdaci za iznajmljivanje imovine i opreme ostvareni su sa 31.12.2003. godine u iznosu **45.056 KM**. Troškovi se odnose na izdatke za iznajmljivanje skladišnog prostora (45.056 KM), po ugovoru o zakupu i korištenju poslovnog prostora zaključen sa Medicinskom elektronikom Banja Luka. Zakup se odnosi na razdoblje od rujna do prosinca 2002. godine. Direkcija je trebala ove izdatke evidentirati na teret sredstava proračuna 2002. godine, a ne na teret proračuna 2003. godine, što nije u suglasnosti sa računovodstvenim standardima koji definiraju evidentiranje poslovnih promjena u razdoblju kada su te poslovne promjene i nastale.

Zakup temeljem istoga za 2003. godinu u iznosu 135.168 KM evidentiran je na proračunu Direkcije.

S obzirom da je dio i ovih izdataka realiziran preko proračuna Direkcije, preporučamo precizno određivanje pripadnosti rashoda koji se evidentiraju na teret proračuna Projekta kako bi izvršenje proračuna bilo u cijelosti transparentno.

Preporučamo da Direkcija sve stvorene obveze koje su vezane za određeno vremensko razdoblje evidentira u istom vremenskom razdoblju kako bi se osiguralo pravilno izvršavanje proračuna.

Izdaci za tekuće održavanje

Izdaci za tekuće održavanje ostvareni su sa 31.12.2003. godine u iznosu 125.678 KM. Izdaci se odnose na usluge popravaka i održavanja zgrada.

Za adaptaciju zgrade Medicinske elektronike plaćene su u 2003. godini treća i konačna situacije izvođaču radova «Tehnika komerc» Banja Luka za uređenje prostora. Ukupno je po situacijama plaćeno **59.463 KM**. Treća situacija u iznosu 24.373 KM odnosi se na prosinac 2002. godine i trebala je teretiti sredstva proračuna 2002. godine. Ukupan iznos preostalih sredstava (59.463 KM) po odluci iz 2002. godine za korištenje tekućih rezervi trebao je biti izmiren iz odobrenih proračunskih rezervi u 2002. godini.

Za rekonstrukciju i adaptaciju 5. kata zgrade Parlamenta u Sarajevu u kojoj je smještena Direkcija, plaćena je u 2003. godini konačna situacija izvođaču radova «Izgradnja inženjering» Zenica za uređenje prostora. Okončana situacija u iznosu **28.818 KM** odnosi se na listopad 2002. godine.

Direkcija je i u ovom slučaju realizirala obveze iz 2002. godine na teret raspoloživih sredstava proračuna za 2003. godinu.

Preporučamo da Direkcija sve stvorene obveze koje su vezane za određeno vremensko razdoblje evidentira u istom vremenskom razdoblju kako bi se osiguralo pravilno izvršavanje proračuna.

Izdaci osiguranja i bankarskih usluga

Izdaci za osiguranje i bankarske usluge ostvareni su sa 31.12.2003. godine u iznosu 513.129 KM. Troškovi se odnose na proviziju na odobreni kratkoročni kredit po akreditivu za Projekt od «Raiffeisen» banke Sarajevo.

Direkcija treba svojim internim pravilima potvrditi pripadnost ovih rashoda proračunu Projekta.

Ugovorene usluge

Ugovorne usluge ostvarene su sa 31.12.2003. godine u iznosu 369.456 KM. Navedene usluge odnose se na izdatke angažiranog osoblja na razvoju Projekta koji su **preknjiženi** sa proračuna Direkcije na proračun Projekta. Obračun i isplata izdataka odnosi se na 35 angažiranih u 2003. godini na temelju ugovora o djelu. Izdaci su preknjiženi sa proračuna Direkcije s obzirom da bi došlo do prekoračenja troškova raspoloživog proračuna Direkcije. Prema navodima odgovornih osoba, naknade se odnose na angažirane osobe koje su direktno vezane za projekt. Nismo se mogli uvjeriti u ovo obrazloženje.

Preporučamo i u ovom slučaju precizno određivanje pripadnost rashoda koji se evidentiraju na teret proračuna Projekta kako bi izvršenje proračuna bilo u cijelosti transparentno.

Kamate

Kamate sa 31.12.2003. godine ostvarene su u iznosu 904.003 KM. Kamate su knjižene na temelju kamatnih listova po obračunatim kamatama na odobreni kredit od «Raiffeisen» banke za realizaciju CIPS Projekta.

Direkcija treba svojim internim pravilima potvrditi pripadnost ovih rashoda proračunu Projekta.

2.3.3. Popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza Projekta

Popis imovine, potraživanja i obveza na dan 31.12.2003. godine trebao je biti izvršen na temelju Odluke o formiranju povjerenstva za popis sredstava i obveza koju je Ministarstvo civilnih poslova donijelo 11.12.2003. godine. Navedenom Odlukom imenovana su Povjerenstvo za popis stalnih sredstava Direkcije za implementaciju Projekta, kao i Povjerenstvo za popis novčanih sredstava, obveza i potraživanja. Odlukama nije imenovano Centralno povjerenstvo ili određeno jedno od navedenih povjerenstava koje će sačiniti Elaborat o popisu sredstava i obveza na dan 31.12.2003.godine.

Popis stalnih sredstava

Povjerenstvo za popis stalnih sredstava nije izvršilo popis osnovnih sredstava na dan 31.12.2003.godine. Također, nije izvršen obračun amortizacije osnovnih sredstava.

Knjigovodstvena vrijednost osnovnih sredstava na dan 31.12.2003. godine iznosila je **27.776.645 KM** što je iskazano i u Bilanci stanja na dan 31.12.2003. godine. Knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava iskazana je kao:

- Oprema	31.422 KM
- Sredstva u pripremi	<u>27.745.223 KM</u>
Ukupno:	27.776.645 KM

Stalna sredstva evidentirana kao sredstva u pripremi, stavljena su u uporabu, tako da je potrebno izvršiti korekcije knjiženja.

Kako nije izvršen popis osnovnih sredstava nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem po popisu.

Direkcija je u 2004. godini poduzela aktivnosti na izvršavanju popisa stalnih sredstava i obračunavanja amortizacije.

Ostali propusti u izvršavanju popisa osnovnih sredstava odnose se na sljedeće:

- nije donesen nputak o godišnjem popisu;
- nije sačinjen plan popisa;
- povjerenstvo za popis nije osposobljeno za popis s obzirom da se radi o specifičnoj kompjutorskoj opremi za izdavanje ličnih dokumenata;
- nisu zadužene odgovorne osobe po lokacijama za osnovna sredstva;
- stalna sredstva nisu označena inventurnim brojevima.

Uočene nepravilnosti mogu imati utjecaja na zaštitu imovine Direkcije koja se odnosi na stalna sredstva Projekta. Preporučamo da Direkcija za popis sredstava angažira osobe koje poznaju specifičnu softversku i hardversku opremu nabavljenu od «Siemensa».

S obzirom da su stalna sredstva u uporabi, a da se vode kao sredstva u pripremi zbog implementacije Projekta koja je još u tijeku, preporučamo da se sredstva preknjiže na sredstva u uporabi i obračuna i proknjiži pripadajuća amortizacija sredstava od momenta stavljanja sredstava u uporabu.

Zbog navedenog predlažemo što skorije vršenje popisa osnovnih sredstava, uskladi stvarno stanje po popisu sa stanjem u poslovnim knjigama i zaduže odgovorne osobe za opremu po lokacijama Projekta.

Popis potraživanja i obveza

Projekt nema iskazanih potraživanja na dan 31.12.2003. godine.

Obveze Projekta po knjigovodstvenom stanju iskazane u Bilanci stanja na dan 31.12.2003. godine iznose **217.146 KM** i odnose se na neplaćene obveze prema dobavljaču «Siemens» za isporučenu opremu Projekta.

Popis obveza na dan 31.12.2003. godine nije izvršen. Kako nije izvršen popis obveza, nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Preporučamo Direkciji da naknadno izvrši popis obveza prema dobavljačima i neplaćenim fakturama sa stanjem na dan 31.12.2003. godine i usuglašavanje iznosa sa stanjem u poslovnim knjigama.

Revizija je u svojim ranijim preporukama isticala potrebu izrade konačne i precizne analize priliva novca (cash – flow) CIPS Projekta kojom bi se odredila točka isplativosti Projekta. Direkcija nije izradila ovu analizu pravdajući se kašnjenjem u konačnom zaključivanju ugovora sa poštama i nepoznavanju svih parametara rashoda Projekta. S obzirom kako će uskoro biti završena implementacija Projekta, mišljenja smo da Direkcija treba izraditi kompletan obračun troškova Projekta od početka do kraja implementacije.

Preporučamo Direkciji izvršavanje konačnog finansijskog obračuna svih troškova Projekta CIPS od početka do kraja implementacije.

3. OSVRT NA IZVRŠENU REVIZIJU 2002.

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Direkcije za 2002. godinu, o čemu je sačinjeno Izvješće o reviziji. Osvrtom na preporuke prethodne revizije, utvrđeno je da Direkcija nije poduzela sve aktivnosti na otklanjanju nedostataka konstatiranih revizijom, i to :

- Pitanje uposlenih na projektu CIPS nije riješen na adekvatan način kroz stalni radni odnos;
- Nije izrađena Analiza priliva novca (cash–flow) koja treba pokazivati realnu točku isplativosti Projekta;
- Nije izvršeno precizno razdvajanje rashoda koji se plaćaju iz odobrenog proračuna Direkcije i rashoda koji se realiziraju iz proračuna Projekta;
- Materijalna evidencija opreme Projekta nije ustrojena i po tom temelju nije izvršen popis do sada nabavljene opreme Projekta i usuglašen sa stanjem opreme iskazanim u poslovnim knjigama.

4. KORESPONDENCIJA

Direkciji za implementaciju projekta CIPS je dana 21.07.2004. godine uručen Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji za 2003. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih komentara i primjedbi na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 6 dana, Direkcija je dostavila komentare i primjedbe na Izvješće o izvršenoj reviziji. Izvješće za Parlamentarnu skupštinu BiH predstavlja izvješće dostavljeno klijentu uz izmjene na temelju primjedbi od strane klijenta koje je Ured za reviziju uvažio.

5. SAŽETAK

Tijekom vršenja svog mandata revizija je uočila određene nedostatke u poslovanju Direkcije koji se tiču sustava internih kontrola. Utvrđeno je da je Direkcija usvojila određena pravila potrošnje u formi odluka, ali koja nisu dovoljno precizna. Za ostale izdatke, pravila i kriteriji potrošnje kojima se postiže ekonomičnost trošenja proračunskih sredstava nisu usvojena. U dijelu koji se odnosi na planiranje i izvršenje proračuna Direkcije i proračuna Projekta CIPS, konstatirano je da Direkcija nije izvršila precizno razgraničenje rashoda koji se izvršavaju na teret proračuna Direkcije od rashoda koji se realiziraju na teret proračuna Projekta. Kao posljedica toga, došlo je do određenih preknjižavanja rashoda sa proračuna Direkcije na proračun Projekta zbog mogućeg prekoračenja troškova proračuna Direkcije. Također, revizijom je utvrđeno da Direkcija ne vrši usuglašavanje prihoda od izdanih ličnih dokumenata u naturalnom i financijskom iznosu sa naplaćenim prihodima na računu proračuna.

Kontrolom izvršenja proračuna za 2003. godinu, izvršene preraspodjele sredstava ukazuju na nedostatnu preciznost u planiranju proračuna Direkcije. Također, organizacijska shema Direkcije nije u cijelosti implementirana, a pitanje uposlenih u Direkciji angažiranih na poslovima Projekta nije riješeno kroz stalni radni odnos.

Popis stalnih sredstava i obveza Projekta CIPS i Direkcije nije bio izvršen sa stanjem na dan 31.12.2003. godine.

Obveze Direkcije koje su nastale u 2002. godini realizirane su na teret sredstava proračuna u 2003. godini, čime je narušeno načelo pripadnosti rashoda, odnosno prikazivanja rashoda u obračunskom razdoblju na koji se i odnose.

Financijska dokumentacija Direkcije koja predstavlja temelj za realizaciju sredstava proračuna nije bila u cijelosti kompletna i likvidirana kako bi se mogla izvršavati plaćanja iz proračuna.

Osvrtom na preporuke prethodne revizije, utvrđeno je kako Direkcija nije poduzela sve aktivnosti na otklanjanju nedostataka koji su konstatirani revizijom za 2002. godinu.

∴

**vršitelj dužnosti generalnog
revizora**

Samir Mušović

zamjenik generalnog revizora

Dragan Kulina